

"ZPR PWr – Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Wrocławskiej"

Paradygmaty programowania - ćwiczenia Lista 8

Na wykładzie zostały przypomniane podstawowe informacje, dotyczące programowania obiektowego w języku Java. Poniżej jako ilustracja omówionych mechanizmów zostanie zdefiniowana klasa uogólniona (ang. generic class) BT dla binarnych drzew niemutowalnych. Pozwala ona na wykorzystywanie drzew binarnych w stylu programowania funkcyjnego (oczywiście bez mechanizmu dopasowania do wzorca, którego w Javie nie ma). Definicja klasy jest oparta na przykładzie z poniższej książki:

P.-Y.Saumont, *Java. Programowanie funkcyjne*. Helion 2017 https://helion.pl/ksiazki/java-programowanie-funkcyjne-pierre-yves-saumont,javapf.htm

```
package immutablestructures;
public abstract class BT<A> {
 public abstract A elem();
 public abstract BT<A> left();
 public abstract BT<A> right();
 public static final BT EMPTY = new Empty();
 private static class Empty<A> extends BT<A> {
   @Override public A elem() {
    throw new IllegalStateException("elem() called on empty tree");
   }
   @Override public BT<A> left() {
     throw new IllegalStateException("left() called on empty tree");
   }
   @Override public BT<A> right() {
     throw new IllegalStateException("right() called on empty tree");
  }
 }
 private static class Node<A> extends BT<A> {
    private final A elem;
    private final BT<A> left;
    private final BT<A> right;
    private Node(A elem, BT<A> left, BT<A> right) {
          this.elem = elem;
          this.left = left;
          this.right = right;
    }
```

```
@Override
  public A elem() {
     return elem;
  @Override
  public BT<A> left() {
    return left;
  @Override
  public BT<A> right() {
     return right;
  }
}
@SuppressWarnings("unchecked")
public static <A> BT<A> empty() {
  return EMPTY;
public static <A> BT<A> node(A elem, BT<A> left, BT<A> right) {
   return new Node<>(elem, left, right);
```

Wykorzystywane są statyczne podklasy zagnieżdżone. Zagnieżdżenie ogranicza widoczność ich składowych i pozwala uniknąć zaśmiecania pakietu ogólnymi nazwami, takimi jak Empty czy Node. Każdy obiekt wewnętrznej klasy posiada referencję do obiektu klasy zewnętrznej, natomiast statyczna klasa zagnieżdżona nie ma takiej referencji (tak jak statyczna metoda nie ma referencji this). Podklasy są też prywatne, więc użytkownicy nie mają dostępu do reprezentacji drzew ani do konstruktorów. Drzewa można tworzyć wyłącznie za pomocą statycznych metod fabrycznych (ang. factory methods) empty i node.

Zwróć uwagę na sposób zdefiniowania pustego drzewa: public static final BT EMPTY = new Empty();

Typ BT nie jest sparametryzowany. Jest to tzw. typ surowy (ang. raw type), dzięki czemu singleton EMPTY może reprezentować puste drzewo z elementami dowolnego typu. Na wykładzie 4 (str. 22) w Scali został w tym celu wykorzystany typ BT[Nothing], ale w Javie nie ma typu Nothing. Typów surowych należy unikać (będzie jeszcze o tym mowa), ale tutaj jego użycie (lokalnie!) jest uzasadnione, w przeciwnym razie trzeba by tworzyć inne puste drzewo dla każdego typu. Użycie typów surowych powoduje jednak utratę bezpieczeństwa, co kompilator sygnalizuje za pomocą ostrzeżenia. Pominięcie adnotacji @SuppressWarnings("unchecked") przed definicją metody fabrycznej empty() spowoduje wyprowadzenie ostrzeżenia:

```
BT.java:53: warning: [unchecked] unchecked conversion return EMPTY;

required: BT<A>
found: BT
where A is a type-variable:
A extends Object declared in method <A>empty()
```

Na ostatniej stronie wykładu 8 pokazany jest rekomendowany sposób implementacji singletonów za pomocą typu wyliczeniowego (enumeracji). Podejścia tego nie można jednak zastosować, jeśli singleton musi rozszerzać klasę nadrzędną inną niż Enum.

Poniżej znajduje się program, wykorzystujący klasę BT. Została tam zdefiniowana funkcja printBT, która w czytelny sposób wyświetla zadane drzewo binarne (porównaj ją z przykładową funkcją w OCamlu z listy 6). Została ona wywołana dla prostego drzewa binarnego.

Statyczne metody fabryczne można zaimportować statycznie:

import static immutablestructures.BT.*;

Dzięki temu można uniknąć notacji kropkowej i tworzyć drzewa w analogiczny sposób, jak to robiliśmy na wykładzie 4 w Scali (str. 23) i w OCamlu (str. 20).

```
import immutablestructures.BT;
import static immutablestructures.BT.*;
public class TestBT {
 public static void main(String[] args){
   BT<Integer> tree = node(1, node(2, empty(), node(3, empty(), empty())), empty());
   printBT(tree);
 }
 private static void aux(BT<Integer> t, int height) {
   if (t == EMPTY) {
       for(int i=0; i<height; i++) System.out.print("...");</pre>
       System.out.println("||");
   }
   else {
      aux(t.right(), height+1);
      for(int i=0; i<height; i++) System.out.print("...");</pre>
      System.out.println(t.elem());
      aux(t.left(), height+1);
   }
 }
 public static void printBT(BT<Integer> tree) {
   aux(tree, 0);
 }
```

Paradygmaty programowania - ćwiczenia Lista 8

```
1. (Java) Dany jest następujący interfejs dla kolejek.
public interface MyQueue<E> {
  public void enqueue( E x ) throws FullException;
  public void dequeue():
  public E first( ) throws EmptyException;
  public boolean isEmpty( );
  public boolean isFull( );
  Napisz dwie klasy publiczne dla wyjątków FullException i EmptyException.
  Napisz klasę generyczną, implementującą interfejs MyQueue, w której kolejka jest
  reprezentowana przez tablicę cykliczną (patrz zadanie 2 z listy 7). Użyj kolekcji ArrayList.
  Przeprowadź test na małej kolejce (np. o rozmiarze 3), którą całkowicie zapełnisz.
2. Przeanalizuj następujący program w Javie. Czy ten program się skompiluje? Jeśli nie, to
    dlaczego i jak go poprawić (bez zmieniania argumentów metod)?
       public class Test {
               int zawartość = 0;
               static void argNiemodyfikowalny(final Test zmienna) {
                      zmienna.zawartość = 1;
                      zmienna = null;
               static void argModyfikowalny(Test zmienna) {
                      zmienna.zawartość = 1;
                      zmienna = null;
               public static void main(String[] args) {
                      Test modyfikowalna = new Test();
                      final Test niemodyfikowalna = new Test();
               // tutaj wstaw instrukcie
   Co i dlaczego zostanie wyświetlone, jeśli wiersz "// tutaj wstaw instrukcje" zastąpimy
   następującymi instrukcjami:
       a) argNiemodyfikowalny(modyfikowalna);
            System.out.println(modyfikowalna.zawartość);
       b) argNiemodyfikowalny(niemodyfikowalna);
            System.out.println(niemodyfikowalna.zawartość);
       c) argModyfikowalny(modyfikowalna);
            System.out.println(modyfikowalna.zawartość);
       d) argModyfikowalny(niemodyfikowalna);
            System.out.println(niemodyfikowalna.zawartość);
```

Działanie programu należy wyjaśniać, rysując jego "obraz pamięci", tzn. rysując referencje w postaci strzałek, komórki pamięci i ich zawartości jako prostokąty. Należy pokazać, co będzie umieszczone na stosie, a co na stercie programu (patrz wykład 2, str. 15-16).